

ISSN 1302-597X KİŞ.2003
SAYI.10

eğitim araştırmaları

OKUL DENEYİMİ-II DERSİNİN TEORİ VE PRATİĞİ*

Yrd. Doç. Dr. Erdal TOPRAKÇI**

ÖZET

Bu çalışmada, Okul Deneyimi-II dersi uygulamasında öğrencilerin tutumlarında etkinlik öncesi ve sonrası bir farklılık olup olmadığına bakılmıştır. Bunun için, Okul Deneyimi-II uygulaması etkinlikleri maddelere dönüştürülmüş ve öğrencilerin bu etkinlikleri ne kadar benimsedikleri beşli derecelendirme ölçeği ile uygulama öncesi ve sonrasında olmak üzere iki kez ölçülmüştür. Araştırmanın sonucunda öğretmen adaylarının Okul Deneyimi-II uygulamasına karşı tutumlarında bir olumsuzlaşma görülmüştür. Bu sonuç bazı değişkenlerden etkilenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Adayı, Eğitim Fakültesi, Uygulama Okulu, Okul Deneyimi-II

ABSTRACT

In this study, it has been researched whether there is a difference in students' attitudes before and after they take the course 'School Experience-II'. To do this, 'School Experience-II' practical activities were transformed into items and then to what extent the students desired these items was measured twice with a scale that it has five degree before and after the course. It has been estimated that the preservice teachers have negative attitudes for the school experience activities. This conclusion had influenced with some variables.

Keywords: Preservice Teacher, Education Faculty, Practicum School, School Experience-II

GİRİŞ

Öğretmen eğitimi, bir ülkenin okulları açısından odak bir öneme sahiptir. Bu anlamda her ülke bu önemli durum üzerinde, kendi kültürüne paralel, dikkatle eğilmek zorundadır. Öğretmen eğitimi kapsamında öğretmen adaylarının deneyim kazanmaları özellikle ülkelerin benzersizliği temelinde (Aurin 1998: 24) olması kaçınılmaz bir uygulama gibi gözükmektedir. Çünkü, okullarda görev yapacak öğretmenlerin meslek öncesinde öğretmenlik deneyimi kazanmaları onların, öğretmen olduklarında daha nitelikli olmaları sonucunu doğuracaktır. Nitekim yapılan araştırmalar (Chidolue 1996: 271) öğretmenin deneyiminin öğrenci davranışı üzerinde etkili olduğunu bulgulanmıştır. Öte yandan okul deneyiminin kalitesi ile deneyim için harcanan zaman arasında anlamlı bir ilişki de vardır (Shantz 2000: 288). Bu önemli durum karşısında, 1994 ile 1997 yılları arasında yürütülen YÖK / Dünya Bankası, Milli Eğitimi Geliştirme Projesi Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi Geliştirme boyutu çerçevesinde yerli ve yabancı uzmanların rehberliğinde (Günçer 2001: 3) Türkiye de bir yeniden yapılanma süreci içine girmiştir.

Eğitim Fakültelerinde gerçekleştirilen yeni yapılanmanın en önemli boyutu Fakülte-Okul İşbirliği konusunda getirilen çağdaş ve etkin düzenlemeler olmuştur. Bu çerçevede, bundan böyle aday öğretmenlerin okullarda daha fazla pratik yapmasına önem verilmiştir. Çünkü, alan deneyimi çağdaş toplumlarda öğretmen eğitimi programlarının önemli bir ögesi haline gelmiştir (Brooker and Service 1999: 151; Turley and Beach 1999: 490). Özellikle öğretmen yetiştirme programlarında yer alan Okul

* Bolu: AİBU Eğitim Fakültesi, X. Eğitim Bilimleri Kongresinde sunulmuştur.

** Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi, Tel: 0346 2191224
etoprakci@cumhuriyet.edu.tr

Deneyimi dersleri bu kapsamda geliştirilmiş en önemli etkinliklerdir. Aday öğretmenlerin öğrencilik döneminin ilk yıllarından başlayarak ileride görev yapacakları okul ortamı ile tanışmalarını ve yoğun bir şekilde o havayı teneffüs etmelerini sağlayacağı düşünülen bu derslerin özenle işlenmesinde yarar vardır. Bu nedenle, yeni programların felsefesine uygun olarak bir kılavuz hazırlanmıştır. Bu kılavuzda, belirtilen derslerin içeriği, değerlendirme yöntemi ve bu süreçte kullanılması öngörülen araçlar tanımlanmaktadır (Günçer 1999: II). Öğrencilerin okullarda daha fazla pratik yapmalarına ilişkin yasal dayanak ise "Öğretmen Adaylarının Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Öğretim Kurumlarında Yapacakları Öğretmenlik Uygulamasına İlişkin Yönerge" dir. Bu Yönergenin amacı, öğretmen adaylarının, öğretmenlik mesleğine daha iyi hazırlanmalarını, öğrenimleri süresince kazandıkları genel kültür, özel alan eğitimi ve öğretmenlik mesleğiyle ilgili bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıklarını gerçek bir eğitim-öğretim ortamı içinde kullanabilme yeterliliği kazanmalarını sağlayacak uygulama çalışmalarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir (YÖK/A 2001:1).

Öğretmen adaylarının, öğretmenliğe hazırlanmaları sırasında öğretmen ve öğrencilerle birlikte uygulama çalışmaları yapmaları esastır. Okul Deneyimi uygulaması öğretmenlik mesleğini oluşturan birçok görevi öğretmen adaylarına tanıtmaya amacını güden planlı gözlem ve etkinliklerden oluşmaktadır. Okul Deneyimi, iki dönem boyunca süren, haftada bir günlük (toplam 24 gün) bir derstir. Bu sürenin, öğretmen adaylarının okullarda gözlemler yapmaları, gözlemleri üzerinde düşünmeleri ve öğretmenlik becerilerinde deneyim kazanmaları için yeterli olacağı düşünülmüştür (YÖK/B 2001: 1). Okul deneyimi dersinde gerçekleştirilen etkinlikler öğretmen adaylarına, başarılı birer öğretmen olmalarını sağlayacak çeşitli beceriler kazandıracaktır. Ders ilerledikçe onlar, küçük bir grupta kısa bir süre için öğretmenlik yapmaya veya öğretmenin yakın denetimi altında, onunla birlikte ekip öğretimine başlayacaklardır. Okul deneyiminin sonuna doğru (Okul deneyimi II) onlardan, bir ders saatinin tümü için sınıftaki öğretmenlik rolünü üstlenmeleri istenecektir. Bundan sonra onlar, öğretim yöntemleri ve sınıf yönetimi konularında önemli ölçüde deneyim kazanmış olarak Öğretmenlik Uygulamasına başlayacaklardır (YÖK/B 2001: 2). Uygulama ağırlıklı bu dersler; Okul Deneyimi-I, Okul Deneyimi-II ve Öğretmenlik Uygulaması'dır.

Okul Deneyimi uygulamasının en önemli öğeleri uygulama okulu, öğrenci, uygulama öğretmeni ve uygulama öğretim üyesidir. Dersin amacına ulaşması bu öğelerdeki yeterlik düzeyine bağlıdır. Örneğin bir okulun uygulama okulu olabilmesi için, öğretmen adaylarına mesleki ve kişisel destek sağlamayı kabul etme, öğretmen adaylarının eğitimi için uygun bir ortama ve kaynaklara sahip olma, hedef alınan yaş grupları ve derslerle ilgili öğretmenlik deneyimi kazandıracak imkanlara sahip olma, öğretmen adayları ile çalışmada deneyimli ve onların ihtiyaçlarına ilgi duyan bir öğretim kadrosuna sahip olma, Öğretmen adayları için ulaşılabilir bir yerde bulunma, Öğretmen adaylarının yapacakları uygulama, çalışmalarının düzenlenmesi, izlenmesi ve değerlendirilmesinde eğitim fakültesi ile tam bir işbirliği içinde çalışacak bir yönetime sahip olma (YÖK/B 2001: 5) gibi özelliklere sahip olması gerekmektedir.

Okul Deneyimi II dersinin uygulamasında etkili olan faktörlerin etkilerini hesaplamak ve uygulamanın başarısının artırılmasında bu faktörleri kontrol altında tutmak büyük önem taşımaktadır. Bunun yerine getirilmesi, öğretmen eğitimin gerçekleştirildiği yer olan üniversitedeki teoriyi hazırlama faaliyeti ile uygulamanın yapıldığı yer olan okulun pratiği arasında kurulacak dengeye bağlıdır (Whiting 1999: 77). Bu araştırmanın

amacı Okul Deneyimi II dersi teori ve pratiği konusunda yeni bilgiler geliştirmek böylece hem teoriye hem de pratiğe katkı sağlamaktır. Bu nedenle çalışma boyunca şu sorulara yanıt aranmıştır: Okul Deneyimi II dersi uygulamasında, öğrencilerin tutumlarında etkinlik öncesi ve sonrası bir farklılık var mıdır? Bir farklılık varsa bu farklılığı etkileyen değişkenler nelerdir?

YÖNTEM

Çalışmanın modeli Betimsel-Survey'dir. Araştırmanın problemine yanıt bulmak üzere Ders yılı başında, Okul Deneyimi II uygulaması etkinlikleri maddelere dönüştürülmüş ve öğrencilerin bu etkinlikleri ne kadar benimsedikleri beşli derecelendirme ölçeği ile ölçülmüştür. Maddelere dönüşen etkinliklerin başlıkları şunlardır: Okul Deneyimi dersi etkinliklerini planlanma, derse hazırlık ve dersi işlemede yönlendirme ve açıklamaların, soru sorma, sınıfta olup bitenleri kontrol altında tutma ve uygun bir sınıf ortamı oluşturma, ev ödevi verme, ders kitabını kullanma, grupla çalışma, çalışma yaprakları oluşturma ders boyunca ve dersten sonra değerlendirme, test hazırlama, puanlama ve analiz, benzetimden (simülasyon) yararlanma ve ders planı hazırlama. Geliştirilen aracın Cronbach Alpha Güvenirlik Katsayısı = .6971 olarak gerçekleşmiştir.

Araştırmanın evreni 2000-2001 Eğitim-Öğretim döneminde Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesindeki Sınıf Öğretmenliği bölümü dördüncü sınıfında okuyan 52 öğrencidir. Örneklemi ise anketi alan 46 öğrencidir. Geliştirilen anket bir dönem başında (Okul Deneyimi-II uygulaması başlamadan önce) ve bir de dönem sonunda da uygulanmış ve elde edilen sonuçların karşılaştırılması yoluyla bir sonuca gidilmiştir. Ayrıca elde edilen sonucun; Cinsiyet, Okul Deneyimi-II dersinden alınan puan ve Okul Deneyimi-II uygulamasının yapıldığı okul (okulların adları yerine harflendirilmeleri yoluyla bilgilerine yerverilmiştir) değişkenleri açısından değişip değişmediğine bakılmıştır. Çalışmanın bir sınırlığı 2000-2001 Eğitim-Öğretim döneminde Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Okul Deneyimi-II dersinin yalnızca Sınıf Öğretmenliği bölümünde olması dolayısıyla yapılan Okul Deneyimi-II uygulamasında uygulama yapan öğrencilerin bölümleri değişkeninin uygulama üzerindeki etkisinin hesaplanma olanağının olmamasıdır.

Aracın ön ve son uygulanması sonucunda elde edilen veriler yüzde, aritmetik ortalama, t testi ve varyans analizi istatistiksel teknikleriyle çözümlenmiştir. Bunun için SPSS For Windows istatistik programından yararlanılmıştır.

BULGULAR VE YORUM

Çalışmanın bu bölümü üç kategoriye göre düzenlenmiştir. Birincisi, anketi yanıtlayanların cinsiyet, Okul Deneyimi-II dersinden aldıkları not, uygulama yaptıkları okul ve Okul Deneyimi-II dersinin yararına inanıp inanmadıklarına ilişkin bilgiler; ikincisi ön ve son uygulamada anket maddelerinin aritmetik ortalama, standart sapma ve aralarında fark olup olmadığı ve son olarak üçüncüsü anketi yanıtlayanların cinsiyet, Okul Deneyimi-II dersinden aldıkları not, uygulama yaptıkları okul ve okul deneyimi dersinin yararına inanıp inanmamalarının Okul Deneyimi II uygulaması sonuçlarına göre aralarında bir fark olup olmadığıdır.

1. Anketi Yanıtlayanların Cinsiyet, Okul Deneyimi II Dersinden Aldıkları Not, Uygulama Yaptıkları Okul ve Okul Deneyimi Dersinin Yararına İnanıp İnanmadıklarına İlişkin Bilgiler:

Anketleri yanıtlayan öğrencilerin cinsiyeti % 58,7 erkek (27) ve %41,3 kadın (19) dur.

Okul Deneyimi II dersinden dönem sonunda alınan notlar, % 50'si (23 öğrenci) 60-70 arasında, % 45,7' si (21 öğrenci) 71-80 arasında ve % 4,3'ü (2 öğrenci) 81-90 arasındadır. Öğrencilerin uygulama yapılan okullara göre dağılımı % 19,6'sı (9 öğrenci) Okul A, % 28,3'ü (13 öğrenci) Okul B, %26,1'i (12 öğrenci) Okul C ve %26,1'i (12 öğrenci) Okul D'dir. Anketi öğrencilerin tümü (%100) anketin hem birinci uygulanmasında hem de ikinci uygulanmasında Okul Deneyimi-II dersinin yararına inandıklarını belirtmişlerdir.

2. Ön ve Son Uygulamada Anket Maddelerinin Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve Aralarında Fark Olup Olmadığına İlişkin Sonuçlar:

Çizelge-1 de Okul Deneyimi-II etkinlikleri ölçüt alınarak belirlenmiş etkinlik maddeleri ön ve son test aritmetik ortalama, standart sapma ve t testi sonuçlarına göre anlamlılık oranları verilmiştir.

Çizelge-1. Anket Maddeleri, Ön ve Son Test Uygulama ve t testi Sonuçları

ANKET MADDELERİ	Ön test		Son Test		Anlam Düzeyi (t testi)
	$\bar{X}$	SS	$\bar{X}$	SS	
1.Okul Deneyimi dersi gereği yapılacak olan etkinlikler planlanmalıdır	4,60	,881	4,47	,982	,514
2. Derse hazırlık ve dersi işlemede iyi bir yönlendirme ve açıklamanın nasıl olması gerektiğinin öğrenilmesi gerekir	4,69	,662	4,47	,586	,115
3. Öğretmenler derslerde öğrencilere sorular sormalıdır	3,56	1,00	3,69	,812	,492
4. Öğretmenler gözlem yaparak sınıfta olup bitenleri kontrol altında tutmalı ve uygun bir sınıf ortamı oluşturmalıdır.	4,45	,780	4,45	,656	1,00
5. Öğretmenler öğrencilere ev ödevi vermelidir.	2,93	,928	2,82	,973	,569
6. Bir öğrencinin ders kitabını kullanmayı öğrenmesi gerekir.	4,45	,861	4,26	,801	,229
7. Bazı dersler veya konular grupla çalışmayı gerektirir	3,97	,930	3,69	,915	,145
8. Bir öğretmen dersi için çalışma yaprakları oluşturmalıdır.	4,28	,910	3,56	1,046	,002
9. Öğretmenler dersten önceki planlama sırasında, ders boyunca ve dersten sonra değerlendirme yapmalıdır.	4,34	,849	4,39	,714	,776
10. Öğretmenler test hazırlama, puanlama ve analiz bilgisine gereksinim duyarlar	4,26	,828	4,15	,729	,535
11. Öğretmenler ders planlarken öğretim tekniği olarak benzetimden (simülasyon) yararlanmalıdır.	3,45	,861	3,58	,956	,497
12. Öğretmenler bir konu ile ilgili olarak bir dizi öğretme-öğrenme etkinliği tasarladıktan sonra ders planı hazırlamalıdır.	4,54	,835	4,39	,774	,391
TOPLAM	4,13	,351	3,99	,395	,075

Uygulama sonunda anlamlı çıkmasa da öğrencilerin Okul Deneyimi-II içinde yeralan öğretmenlerin derslerde öğrencilere sorular sorması ve öğretmenlerin ders planlarken öğretim tekniği olarak benzetimden (simülasyon) yararlanması ve öğretmenlerin dersten önceki planlama sırasında, ders boyunca ve dersten sonra değerlendirme yapması ile ilgili etkinliklere ikinci uygulamada daha fazla puan vermişlerdir. Buna göre uygulamadan sonra bu konulardaki tutumlarında az da olsa artış yönünde bir değişiklik olmuştur. Öğretmenlerin benzetim tekniğini kullanmaları gerektiği ile ilgili olumlu yöndeki bu tutum değişikliğinin bir nedeni, öğretmenlerin bu tekniği "drama" ile eş tutmalarından kaynaklanabilir. Çünkü öğretmen adaylarının çoğunluğunun bu

etkinlik konusundaki raporunda daha çok drama yapıldığı belirtilmiştir. Öğretmenlerin gözlem yaparak, sınıfta olup bitenleri kontrol altında tutması ve uygun bir sınıf ortamı oluşturması ile ilgili etkinlik ön ve son testten sonra aynı kalmıştır. Yani bu konuda öğrencilerin tutumlarında bir değişme olmamıştır. Kalan diğer etkinliklerin tümüne ait ön ve son test ortalamalarına bakıldığında son testte bir azalma olduğu görülmektedir. Buna göre öğrencilerin sözkonusu etkinlikler açısından tutumlarında eksi yönde bir değişme olmuştur. Bunlardan anlamlı ($p < .10$) çıkan etkinlik, öğretmenin dersi için çalışma yaprakları oluşturmasıdır.

Ön ve son testin bütünü açısından Okul Deneyimi-II uygulaması sonucunda anlamlı ($p < .10$) olarak bir fark bulunmuştur. Buna göre öğrenciler genel olarak etkinlikleri son testte daha az puanlamışlardır. Yani tutumlarında eksi yönde bir değişme olmuştur.

1. Çıkan Sonuçlar Açısından Cinsiyet, Okul Deneyimi II Dersinden Alınan Not ve Uygulama Yapılan Okulun Farklılıkları:

Öğrencilerin ön ve son testten aldıkları puanlar arasındaki farkın tutumlarında eksi yönde bir değişme olduğuna ilişkin bir sonuç çıkardığına daha önce değinilmişti. Bu noktada sözkonusu farkın bağımsız değişkenler açısından geçerli olup olmadığına bakılmıştır.

3.1 Tutumdaki Eksi Yönde Değişimin Cinsiyet Açısından Farkı:

Yapılan t testi ($t = .827$) sonucunda sözkonusu değişim açısından cinsiyetler arasında bir fark olmadığı ortaya çıkmıştır. Buna göre erkek ve bayanların tutumlarındaki eksi yöndeki değişim aynıdır.

3.2 Tutumdaki Eksi Yönde Değişimin Okul deneyimi II dersinden Alınan Notlar Açısından Farkı

Yapılan varyans sonucunda Okul Deneyimi-II dersinden alınan notların tümü açısından tutumlardaki eksi yönde değişimin bir fark içinde olmadığı anlaşılmıştır ($f = 1,305$). Yani Okul Deneyimi-II dersinden kaç puan almış olurlarsa olsunlar başlangıçta yüksek oranda benimsedikleri etkinlikleri, Okul Deneyimi-II dersi gereği yapılan uygulama sonrasında, daha az benimser olmuşlardır.

3.3 Tutumdaki Eksi Yönde Değişimin Uygulama Yapılan Okul Açısından Farkı

Okul Deneyimi-II dersinin uygulamasının yapıldığı okullara giden öğrencilerin puanlarında, tutumdaki eksi yöndeki değişimin, bir fark içinde olup olmadığına bakmak için tek yönlü varyans analizi yapılmış ve sonuç aşağıya çıkarılmıştır.

Çizelge-2. Tutumdaki Değişimin Okul Deneyimi II Dersinin Uygulandığı Okullara Göre Farkına İlişkin Varyans Analizi Sonuçları

Okullar	KT	SD	KO	F	Anlamlılık
Gruplar Arası	1,487	3	,496	2,137	,110
Gruplar İçi	9,742	42	,232		
Toplam	11,229	45			

En düşük anlamlılık testi (LSD) sonucunda Okul C ile diğer tüm okullara arasında anlamlı farklılık ortaya çıkmıştır. Yani, Okul C hariç üç okulda öğrencilerin tutumlarında eksi yönde bir değişim olmuştur. Brooker ve Service (1999:151) de, "uygulama okulları bir seçkiye tabi tutulmadan belirlenirse ancak öğretmen adaylarının gerçek bir dünyada olabilecekleri" belirtilse de öğrencilerin uygulamaya karşı tutumlarını olumsuz etkileyen okullar konusunda bir seçkinin yapılması kaçınılmaz

gözükmektedir. Nitekim, YÖK (2001: 5)'nin bir okulun uygulama okulu olabilmesi için koyduğu ölçütler de bu kaçınılmazlığı öngörmektedir.

Çizelge-3 .En Düşük Anlamlılık Testine (LSD) Göre Tutumdaki Değişimin Farklı Yaşandığı Okullar

Okullar	N	Ön Test		Son test	
		$\bar{X}$	SS	$\bar{X}$	SS
Okul A	9	4,3241	,2959	4,0648	,4944
Okul B	13	4,2756	,3558	4,0192	,3651
Okul C	12	3,8958(*)	,3317	4,0625(*)	,3556
Okul D	12	4,0694	,2726	3,8611	,3994
Toplam	46	4,1322	,3516	3,9982	,3950

(*) Tutumunda olumlu yönde değişimin yaşandığı öğrencilerin okulu

Okullara göre öğrenci tutumlarındaki değişimin bu farkı kuşkusuz çeşitli nedenlere dayandırılabilir.

Sözkonusu üç okuldaki öğrencilerin tutumlarındaki bu eksi yönde değişimin nedenlerinin neler olabileceği öğrencilere açık uçlu bir soru şeklinde sorulmuş ve öğrenciler nedenler konusunda şunları söylemişlerdir:

Öğrencilerin yaklaşık %70'i uygulama okullarının kapasitesinin yetersizliğinden, okullardaki dersler ile Okul Deneyimi II dersinin içeriğinin birbiriyle uyuşmadığından, okullardaki öğretmen ve yöneticilerin Okul Deneyimi II dersi konusunda ilgisizliğinden ve bilgisizliğinden söz etmişlerdir. Oysa aday öğretmenlerin alan deneyimlerinin kalitesinde uygulama öğretmenlerinin önemli bir etkisi vardır (Shantz 2000: 294). Öğrencilerin %20'si uygulama okulları ile fakülte arasında iletişim yetersizliğinden ve uygulama öğretim elemanının okulları ziyaret etmediğinden söz etmektedirler. Turley ve Beach (1999: 490)'a göre, öğrencinin okul deneyiminden yararlanmasının önemli öğeleri üniversitedeki hazırlığı ve uygulamaya gittiği okulun olanaklarıdır. Nitekim Buyurgan (2001:38), "Okul Deneyimi I uygulaması ile ilgili bir çalışmada uygulama öğretmenleri ile koordinatörler arasındaki iletişimden ve verecekleri hizmetlerin aksamadan sürdürülmesinden" söz etmektedir. Öğrencilerin % 10 ise okul deneyimi II dersinin yapıldığı dönemde diğer dersler açısından yoğun olduklarından ve uygulamaya gitmeden önce yüksek olan beklentilerinin sonra hayal kırıklığıyla sonuçlanmış olmasından söz etmişlerdir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç olarak, öğretmen adayları Okul Deneyimi II dersi uygulamasına gitmeden önce daha olumlu bir tutum içindeyken uygulamadan sonra bu tutumlarında anlamlı bir olumsuzlaşma meydana gelmiştir. Bu olumsuzlaşma özellikle "çalışma yaprağı oluşturma" etkinliğinde daha fazla olmuştur. Genel olarak öğretmen adaylarının tutumlarında meydana gelen bu olumsuzlaşmayı etkileyen değişkenlere bakıldığında cinsiyetlerinin ve dersten aldıkları notun önemli bir etkisinin olmadığı anlaşılmıştır. Öte yandan uygulamanın yapıldığı okullar açısından önemli bir farklılığın olduğu görülmüştür. Bunun önemli bir nedeni, çoğunlukla, müfredat ve bazı okullarda uygulamadan sorumlu yönetici ve öğretmenlerin ilgisizliği gibi gözükmektedir. Ayrıca aday öğretmenler, üniversitede öğretim üyesi sayı ve nitelik yetersizliğinin bir başka neden olduğundan söz etmişlerdir.

Öğretmen adaylarının tutumlarında genel olarak meydana gelen olumsuzlaşma ve bu olumsuzlaşmayı meydana getiren nedenler temelinde önlemler almak gerekmektedir. Bunun için özellikle daha fazla olumsuzlaşma yaşayan etkinliklerin "gerçek dünya" daki uygulama ile ilişkilendirilmesi önemli bir adım olabilir. Öte yandan uygulama ile ilişkili çevrelerin Okul Deneyimi-II etkinlikleri ve işleyişi konusundan nitel ve nicel anlamda yeterli hale getirilmeleri ve aralarında etkileşimi kolaylaştıran düzenlemelerin yapılması bir diğer önemli adım olabilir.

Ayrıca, yürürlükteliği oldukça yeni olan Okul Deneyimi-II dersi ve uygulamasının daha nitelikli öğretmen yetiştirmeye yönelik bir içeriğe dönüştürülebilmesi için teori ve pratik konusunda kapsamlı araştırmaların yapılması da önemli bir çaba olacaktır. Bu çaba özellikle öğretmen yetiştiren her bir eğitim fakültesinde ilgili akademisyenlerce yapılmalı ve yerel düzeyde karşılaşılabilecek sorunlar bu anlamda çözümlenmelidir.

KAYNAKÇA

- AURIN, Kurt. *Differences And Similarities In Teacher Training In The German-French-Swiss Triangle*. *European Education*, Vol.30, Issue. 1, Spring 1998, p24-32
- BROOKER, Ross and Melinda Ross. *Contexts For Teacher Education: An Australian Alternative*, *Journal of Education for Teaching*, Vol.25, Issue 2, July 1999, (p151-158).
- BUYURGAN, Serap. *Okul Deneyimi I Dersi İle İlgili İzlenimler*, *Çağdaş Eğitim Dergisi*, Yıl 26, Sayı 274, Mart 2001, ss. 32-38
- CHIDOLUE, Mercy E. *The Relationship Between Teacher Characteristics Learning Environment And Student Achievement And Attitude*, *Studies In Educational Evaluation*, Vol: 22, No: 3, 1996, (pp.263-274).
- GÜNÇER, Barbaros *Sunu, Aday Öğretmen Kılavuzu*, Ankara: YÖK/DÜNYA
- BANKASI Milli Eğitimi Geliştirme Projesi Kitapları, 1999.
- GÜNÇER, Barbaros *Sunu, Okullarda Uygulama Çalışmaları*, <http://www.yok.gov.tr/egtfakdoc/uygulama/ilkogretimuyg.doc> TT: 17/03/2001, TS: 11:49.
- SHANTZ, Doreen. *Feedback, Conversation And Power In The Field Experience Of Preservice Teachers*, *Journal of Instructional Psychology*, Vol.27, Issue 4, December 2000, (p288-295).
- TURLEY, Steve and Long Beach. *Indicators Of 'At Risk' Performance By Student Teachers In A Preservice Elementary Education Program*, *Education*, Vol.119, Issue 3, Spring1999, (p490-504).
- YÖK/A Öğretmen Adaylarının Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Öğretim Kurumlarında Yapacakları Öğretmenlik Uygulamasına İlişkin Yönerge <http://www.yok.gov.tr/egtfakdoc/yonerge/yonerge.doc> TT: 17/03/2001, TS: 10:47.
- YÖK/B Okullarda Uygulama Çalışmaları, <http://www.yok.gov.tr/egtfakdoc/uygulama/ilkogretimuyg.doc> TT: 17/03/2001, TS: 10:45.
- WHITING, Paul R. *Clinical Experiences In Primary Teacher Education*. *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*, Vol.27, Issue 1, March 1999, (p77-88).